

Ба Шурои диссертационии 6Д.КОА-001-и
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертасияи Ҳошимова Наргиса
Абдуҷабборовна дар мавзуи “Ҷомеаи шаҳрвандӣ: ташаккул ва
инкишофи он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи
илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо,
равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ

Ташаккулёбӣ ва инкишофи ҷомеаи шаҳрвандӣ ҳамчун масъалаи муҳимму рӯзмарра ҳам аҳамияти илмию назариявӣ ва ҳам амалӣ дошта, дар низоми донишҳои сиёсӣ яке аз масъалаҳои асосӣ ба ҳисоб меравад. Масъалаи мазкур тӯли даҳсолаҳост, ки мавриди муҳокима ва пажӯҳиши ҳамаҷонибаи муҳаққиқон қарор гирифтааст. Бахусус, таҳияи он дар шароити муносибатҳои ҷамъияти давраи гузариши сиёсӣ аҳамияти маҳсус пайдо намуда, дар рушду низоми нави давлатдории миллӣ ҷойгоҳи хосаро қасб менамояд. Аҳамияти мавзуи интихобшуда дар он ифода меёбад, ки маҳсусиятҳои раванди ташаккул ва инкишофи ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон мавриди таҳдил ва омӯзиш қарор гирифтаанд.

Диссертант Н.А. Ҳошимова зикр менамояд, ки дар шароити Тоҷикистон ба таври тадриҷӣ унсурҳо ва арзишҳои ҷомеаи демократӣ таҳқим меёбанд. Албатта, дар ин самт нақши ҷомеаи шаҳрвандӣ назаррас аст. Аз ин рӯ, омӯзиши паҳлӯҳои муҳталифи ташаккули ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар шароити имрӯзаи рушди низоми демократӣ дар Тоҷикистон муҳим ва рӯзмарра мебошад. Дар шароити имрӯзаи рушди Тоҷикистон ҷомеаи шаҳрвандӣ ҳамчун механизм ва унсури муҳимми таҳқими низоми демократӣ ва ҳалли мушкилоти муҳталифи ҷамъиятӣ эътироф карда шудааст. Ҳусусан, дар сиёсати амалии кишвар ба таҳқими ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ва фаъолнокии онҳо дар ҳалли мушкилоти муҳталифи ҷамъиятӣ таваҷҷуҳӣ хоса равона карда мешавад. Ҷиҳатҳои зикршуда зарурати омӯзиши мавзӯро ба миён овардааст.

Раванди таҳқиқу омӯзиши масъалаҳои муҳталифи ташаккул ва инкишофи ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон тадриҷан таълимоти мукаммалеро оиди ҷомеаи шаҳрвандӣ падид меорад, яъне вобаста ба

хусусиятҳои равонӣ, динӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангии ҷомеаи Тоҷикистон модели хоси ҷомеаи шаҳрвандӣ ташаккул мейбад. Таҳқиқу таҳлили масъалаҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар ҷумҳурӣ фаҳмиши мардумро оид ба ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ва амалкарди онҳо пурра мегардонад. Имкон фароҳам меоварад, ки шаҳрвандон ба фаъолияти институтҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ мусоидат намуда, онҳоро дар хизмати худ қарор дижанд. Тавассути онҳо манфиатҳои муҳталифи хешро ҳифз намоянд. Дар навбати худ заминаҳои рушди ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ пурраву саҳех мегардад.

Дар автореферати диссертатсияи Н.А. Ҳошимова тавсифи муҳтасари муқаддима, сатҳи умумии таҳқиқот, бобҳо ва зербобҳои рисола, баррасии натиҷаҳо ва рӯйхати интишороти муаллиф нишон дода шудаанд. Муаллиф дар муқаддима мубрамияти мавзуи таҳқиқот ва дараҷаи омӯзиши онро асоснок намудааст.

Диссертатсия бо дараҷаи баланди методологӣ ва амалии таҳлили масъалаҳои ташаккул ва инкишофи ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон ба самтҳои афзалиятноки рушди илм алоқаманд мебошад. Дар таҳқиқот нуқтаҳои илмие ба ҳимоя пешниҳод шудаанд, ки онҳо дар замони мусир навғонии илмӣ маҳсуб мейбанд. Натиҷа, хулоса ва тавсияҳои муаллиф барои муайян кардани самтҳои асосии рушди ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон ва воситаҳои такмили он мусоидат менамояд.

Теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмии муаллиф ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат менамояд.

Дар баробари хулосаҳо ва натиҷагириҳо баъзе камбудиҳо дар автореферати кори диссертационӣ ҷой доранд. Аз ҷумла:

- муаллиф дар таҳқиқоти диссертационӣ ақидаҳои олимони муҳталифро таҳлил намуда, ба назарияи танқидии ҷомеаи шаҳрвандӣ камтар таваҷҷуҳ намудааст. Ба ақидаи мо таҳлили фарогири назарияи танқидӣ муҳтавои диссертатсияро пурратар менамояд.

- мавзуи таҳқиқот ҷанбаи ҷомеашиносиро низ доро мебошад. Аз ин рӯ, истифода аз методҳои сотсиологӣ, ба монанди пурсиши афкори умум метавонист паҳлуҳои муҳталифи таҳқиқотро қувват баҳшанд.

Камбудиҳои номбурда арзиши илмии рисолаи диссертационии Н.А. Ҳошимоваро кам намегардонанд.

Дар маҷмуъ рисолаи диссертационии Н.А. Ҳошимова дар мавзуи “Ҷомеаи шаҳрвандӣ: ташаккул ва инкишофи он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” кори оригиналӣ анҷомёфта буда, бо рӯзмаррагӣ ва навғонии худ фарқ менамояд. Кори диссертационӣ ба талаботи

Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори соҳиб гардидан ба дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мебошад.

Муқарриз:

Номзади илмҳои сиёсӣ, дотсенти кафедраи сиёсатшиносӣ ва робита бо ҷомеаи АИД назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тураева З.

Имзои Тураева З.-ро тасдиқ менамоям,
Сардори раёсати кадрҳо, коргузори
ва корҳои маҳсуси АИД назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Хамидов Ш.Б.

Сурогай муассиса:

734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, кӯчаи Саид Носир 33,
Тел: (+992) 2244546

Сомонаи расмӣ: www.apa/tj